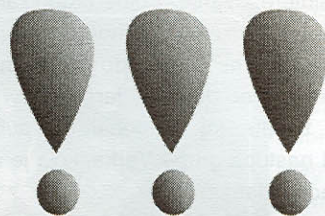

Nevjerovatno naučno otkriće

Proteklih nekoliko decenija mislilo se da je svemir balansiran i da se stalno širi. Danas je to mišljenje postalo istorija. Svemir je, u stvari, jedno divlje mjesto koje podsjeća na džunglu i na kome se vrše ogromna oslobađanja energije koja uništavaju planete i zvijezde kao sitne čestice. Takođe, svemir je prepun i crnih rupa koje su toliko moćne da "krađu" svjetlost.

Sunčevo jezgro gledano pod X-zracima

Osmog oktobra, na dodjeli Nobelove nagrade, nagrađeni su dva američka i jedan japanski fizičar. Naime, ova tri fizičara su otkrili tajne Sunčevog jezgra i nevedljivih X-ray (rentgenskih) zraka koje se pružaju kroz čitav svemir.

Raymond Davis Jr. iz SAD-a i Masatoshi Koshiba iz Japana dobili su jednu polovinu nagrade, dok je drugu polovinu odnio Riccardo Giacconi (naturalizovani Amerikanac italijanskog porijekla). Prema sucu, koji je dodjeljivao ovogodišnje nagrade, njihovo otkriće je "promijenilo nas odnos prema vasioni". Takođe je rekao i ovo: "Danas se svemir čini još čudniji i fascinantniji nego prije pedeset godina".

Tvorevine u obliku izmaglice koje su otkrili Davis i Koshiba nazvane su kosmički neutroni. Giacconi-ju je odati priznanje zbog otkrivanja svemirskih X-zraka.

Proteklih nekoliko decenija mislilo se da je svemir balansiran i da se stalno širi. Danas je to mišljenje postalo istorija. Svemir je, u stvari, jedno divlje mjesto koje podsjeća na džunglu i na kome se vrše ogromna oslobađanja energije koja uništavaju planete i zvijezde kao sitne čestice. Takođe, svemir je prepun i crnih rupa koje su toliko moćne da "krađu" svjetlost.

Malo od ovoga bi bilo otkriveno da se nije ulagalo u program sagledavanja i istraživanja vasiona pomoću X-zraka. Prvu strana 20

mašinu koja je mogla da obavi te funkcije napravio je upravo Giacconi sa svojim pomoćnicima.

Davis-u je pružena finansijska pomoć zbog nevjerovatno dugog eksperimenta, koji je (samo da spomenem) trajao preko trideset godina i koji je dokazao da Sunčeva nuklearna energija ne dolazi od "cijepanja" atoma (fisije), nego od njihovog sabijanja (fuzije).

Sudac sa dodijele Nobelove nagrade rekao je za njegov izum: "Ovaj pronalazak je bio teži od pronalaska određenog zrna pijeska u čitavoj Sahari".

Davis je profesor na Univerzitetu u Pensilvaniji, Giacconi je predsjednik Asocijacije Univerziteta u Vašingtonu, dok je Koshiba profesor na Univerzitetu u Tokiju (njegov rad je trajao oko petnaest godina).

Poslije dobijanja nagrade Koshiba je izjavio: "Svake godine eksperiment je privlačio sve veću pažnju. Sada se mogu vratiti mirnijem životu, tj. svom porodičnom životu".

Davis i Koshiba će podijeliti nagradu od milion dolara, dok će Giacconi dobiti drugu polovinu nagrade (milion US dolara). Nagrade će im uručiti, kao i ostalim ovogodišnjim dobitnicima, švedski kralj Carl XVI Gustaf na službenoj ceremoniji 10. decembra u Štokholmu.